

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

17 ianuarie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ungheni din 11 noiembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, declarat de către inculpatul

Ponomaru Petru XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 05.08.2016 - 11.11.2016;

2. Instanța de apel: 22.12.2016 - 11.10.2017;

3. Instanța de recurs:08.12.2017 - 17.01.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 11 noiembrie 2016, Ponomaru Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(4) Cod penal la 12 ani și 2 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Ponomaru Petru, la 12 februarie 2016, ora 18.00, aflându-se în gospodăria sa din XXXXX, împreună cu prietenul său Pantelei Iurie, consumau băuturi alcoolice. În urma unui conflict apărut cu ultimul, în jurul orei 22.00, Ponomaru Petru, cu o coadă de lopată, i-a aplicat lui Pantelei Iurie multiple lovituri în diferite părți ale corpului, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.636 din 20.05.2016, vătămări corporale sub formă de: traumă asociată cranio-facială și toracică închisă manifestată prin plagă contuză pe cap, excoriații pe față, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractura maxilei cu amputarea traumatică a dinților 2, 3 pe dreapta, echimoză pe torace, fracturi costale din stânga (8,9,10,11,12), cu lezarea pleurei parietale și hemoragii difuze în țesuturile moi adiacente și excoriații pe membrele superioare și inferioare, complicată cu șoc traumatic, leziuni corporale care au fost produse intravital, prin acțiunea traumatică cu un corp contondent dur și care se califică drept vătămare corporală gravă.

După cauzarea acestor leziuni corporale, Pantelei Iurie s-a pornit spre domiciliu, însă în dimineața zilei de 13 februarie 2016, a fost depistat în apropierea domiciliului lui Vilcu Valeriu din aceeași localitate, fără conștiință și în timp ce era transportat de către echipa medicilor de la ambulanță în secția internare a spitalului raional Ungheni, la ora 10.30, a decedat. Conform aceluiași raport de expertiză medico-legală, moartea lui Pantelei Iurie a survenit în urma șocului traumatic dezvoltat pe fundalul traumei asociate cranio-faciale și toracice închise, agravat de stare de ebrietate și de expunerea îndelungată a corpului la temperaturi joase, iar de la momentul producerii leziunilor

corporale până la survenirea decesului s-au scurs circa 12 ore.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri avocatul M.Raileanu în numele inculpatului și inculpatul, prin care au solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care P.Ponomaru să fie achitat, pe motiv că fapta nu a fost comisă de către acesta, invocând că instanța a apreciat arbitrar probele și circumstanțele cauzei; - nici un martor nu a indicat că anume inculpatul i-a cauzat lui Iu.Pantelei leziunile corporale constatate; - raportul de expertiză medico-legală nr.636 din 20.05.2016, conține concluzii contradictorii; - instanța neîntemeiat a respins solicitarea părții apărării privind numirea unei expertize repetate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, apelurile declarate de către avocatul M.Raileanu în numele inculpatului și de inculpat au fost respinse ca nefondate.

În motivarea soluției respective, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat apreciere corectă probelor administrate și circumstanțelor cauzei, examinându-le conform art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și corect a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, fiind întrunite toate elementele constitutive ale infracțiunii.

Consecvent, instanța de apel a indicat că, vinovăția inculpatului se confirmă prin probelor administrate și cercetate în prima instanță, precum și prin probele cercetate suplimentar în instanța de apel, și anume declarațiile succesului părții vătămate V.Moraru și ale martorilor C.Bănăruc, V.Corin, I.Melnic, O.Pantelei, M.Pantelei, Gh.Munteanu, M.Răileanu, N.Pantelei, V.Chișcă, V.Cojocar, V.Vilcu și actele cauzei - procesele-verbale de cercetare la fața locului din 13.02.2016, cu planșa fotografică, de cercetare la fața locului din 15.02.2016, cu planșa fotografică, cu privire la exhumarea cadavrului lui Iu.Pantelei din 22.03.2016, cu planșa fotografică; ordonanța de recunoaștere a obiectelor drept corpuri delictive – o lopată, o coadă de lopată, două fețe de pernă, o șurubelniță, urme de culoare brună, un cuțit, o pereche de ciupici, o pereche de pantaloni pentru bărbați, o giacă pentru bărbați, pantaloni sportivi, pulover, maiou, chiloți, ciorapi și anexarea lor la cauza penală din 13.02.2016 și 15.02.2016; rapoartele de expertiză medico-legală nr.31 din 15.03.2016, nr.135 din 17.03.2016, nr.636 din 20.05.2016; copia foii de însoțire nr.542 din 13.02.2016, la fișa de solicitare a asistenței medicale de urgență pe numele lui Iu.Pantelei; cererea succesului părții vătămate V.Moraru din 01.03.2016, privind exhumarea cadavrului lui Iu.Pantelei și scrisoarea Centrului Sănătate Publică Raional Ungheni nr.05-223 din 17.03.2016, privind acceptul exhumării cadavrului.

Complementar, instanța de apel a precizat că prima instanță și-a bazat sentința de condamnare a lui P.Ponomaru nu doar pe declarațiile martorilor, ci în baza coroborării totalității probelor anexate la materialele cauzei, inclusiv a actelor procedurale perfectate în cadrul acțiunilor de urmărire penală.

Cu referire la refuzul primei instanțe de numire a unei expertize repetate, instanța de apel a indicat că apărarea nu a invocat neclaritatea concluziilor raportului de expertiză medico-legală nr.636 din 20.05.2016, netemeinicia sau existența îndoielilor în privința acestor concluzii, neindicând nici faptul că ar fi fost încălcată ordinea procesuală de efectuare a expertizei și nu a formulat întrebări suplimentare și nu a

invocat vreun temei obiectiv, în sensul art.146,148 Cod de procedură penală; - nu a considerat oportună audierea expertului în vederea elucidării unor eventuale neclarități. Astfel, instanța de apel considerând că în baza aceluiași întrebări nu pot fi constatate circumstanțe noi, iar admiterea unei astfel de cereri este lipsită de temei juridic, condiționând tergiversarea neîntemeiată a examinării cauzei.

Totodată, instanța a indicat că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat o apreciază drept o metodă de apărare a acestuia.

Consecvent, cu referire la pedeapsa aplicată, instanța de apel a reținut că prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor deosebit de grave, de persoana inculpatului, care se caracterizează negativ, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, și corect a conchis că corijarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recursuri ordinare inculpatul care se vor examina ca un singur recurs, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicitată casarea acestora, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, pe motiv că instanța a apreciat eronat probele și circumstanțele cauzei și eronat a constatat că el a săvârșit infracțiunea imputată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursurilor ordinare, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul nu a invocat vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, dar din conținutul recursului reiese că acesta solicită achitarea sa, pe motiv că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, temei prevăzut de art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

Conform art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Analizând temeiul dat în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea sa, considerând că lipsesc probe care ar confirma vinovăția lui în săvârșirea infracțiunii imputate, solicitând să fie achitat, pe motiv că în acțiunile lui lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate.

La acest capitol Colegiul penal menționează că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Colegiul constată că, prima instanță, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, a audiat inculpatul, succesorul părții vătămate, martorii, a cercetat materialele administrate de organul de urmărire penală, pe care le-a apreciat în mod

obiectiv, ce au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită integral.

Instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate în cauză, le-a dat o apreciere justă, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, și a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță privind vinovăția lui P.Ponomaru în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal.

Din conținutul deciziei rezultă că această concluzie a fost bazată pe declarațiile:

- succesoriului părții vătămate V.Moraru, care a declarat că nefiind de acord cu concluzia medicului legist din 15.02.2016, potrivit căruia decesul lui Iu.Pantelei a survenit din cauza hipotermiei, pe motiv în acea zi nu a fost atât de frig, iar fratele său a fost văzut în compania lui P.Ponomaru, de asemenea, pe corpul lui Iu.Pantelei erau prezente multiple leziuni corporale, în legătură cu ce a solicitat exhumarea cadavrului pentru o verificare suplimentară a cauzei decesului acestuia;

- martorului O.Pantelei, care a relatat că fratele său Iu.Pantelei a fost bătut, deoarece era vânăt și din această cauză a decedat;

- martorului I.Mitriniuc, care a declarat că la 14.02.2016 a aflat că Iu.Pantelei a decedat, pe care l-a văzut cu o seară înainte consumând băuturi alcoolice cu P.Ponomaru, după care aceștia s-au bătut cu lopata, iar mai târziu Iu.Pantelei a fost găsit în stare gravă lângă gospodăria lui V.Vîlcu, care este în drum spre locuința acestuia, decedând în drum spre spital;

- martorului Gh.Munteanu, potrivit căruia l-a văzut pe Iu.Pantelei, care era în stare de ebrietate alcoolică, acasă la P.Ponomaru unde aceștia serveau vin. A doua zi l-a văzut pe Iu.Pantelei lângă casa lui V.Vîlcu, care este în drum spre locuința părții vătămate, stând la pământ cu semne de violență fizică. P.Ponomaru a zis că Iu.Pantelei în seara precedentă era violent și dânsul l-a trimis acasă, însă consideră că doar P.Ponomaru putea să-l bată pe Iu.Pantelei, deoarece acesta urma să doarmă la inculpat acasă, iar acolo alte persoane nu erau;

- martorului M.Răileanu, care a declarat că Iu.Pantelei a fost la ea și a cumpărat vin, iar a doua zi a aflat că acesta a fost bătut, însă nu cunoaște de către cine, dar prin sat se vorbește că de către P.Ponomaru;

- martorului N.Pantelei, din care rezultă că, în dimineața zilei de 13.02.2016, V.Chișca și P.Ponomaru au venit la el acasă și i-au zis că Iu.Pantelei stă la pământ lângă gospodăria lui V.Vîlcu și nu-l pot duce acasă. Când a mers într-acolo l-a văzut pe Iu.Pantelei având fața și corpul însângerat, era îmbrăcat numai în pulover, pantaloni de tip sport, în ciorapi, fără încălțăminte, acesta nu vorbea și nu răspundea la întrebări;

- martorului V.Chișca, potrivit căruia, într-o zi la el a venit P.Ponomaru și i-a zis că Iu.Pantelei zace în drum, rugându-l să-l ducă acasă. Mergând într-acolo l-a văzut pe ultimul care era însângerat, fiind îmbrăcat doar în pulover, pantaloni sport și ciorapi;

- martorului V.Cojocar, care a relatat că cunoaște de la Gh.Munteanu că între P.Ponomaru și Iu.Pantelei a avut loc o bătaie;

- martorului V.Vîlcu, potrivit căruia, în dimineața zilei de 13.02.2016, l-a găsit pe Iu.Pantelei stând jos și gemând la o distanță de 3 metri de poarta sa, lângă o movilă de nisip, dar nu s-a apropiat de el, crezând că doarme. Peste câțva timp l-a văzut pe P.Ponomaru intrând în gospodăria lui Iu.Pantelei și i-a zis că acesta doarme lângă nisipul de la poarta sa, dar nu a ieșit din curte. Mai târziu a văzut că a venit o căruță în care a fost urcat Iu.Pantelei, după care a aflat că acesta a decedat;

și actele cauzei: - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13.02.2016, cu planșa fotografică, efectuată în gospodăria lui P.Ponomaru, de unde s-a ridicat o lopată, o coadă de lopată ruptă în trei părți, două fețe de pernă, o șurubelniță, urme de culoare brună, un cuțit, o pereche de ciupici, o pereche de pantaloni pentru bărbați, o geacă pentru bărbați;

- procesele-verbale de cercetare la fața locului din 15.02.2016, cu planșa fotografică, efectuată la domiciliul lui O.Pantelei, fiind cercetate cadavrul lui Iu.Pantelei și hainele cu care acesta a fost îmbrăcat în ziua comiterii infracțiunii;

- ordonanța de recunoaștere drept corpuri delictive obiectele ridicate din gospodăria lui P.Ponomaru și O.Pantelei cu anexarea lor la materialele cauzei din 15.02.2016;

- copia foii de însoțire nr.542 din 13.02.2016, la fișa de solicitare a asistenței medicale de urgență pe numele lui Iu.Pantelei;

- procesul-verbal de exhumare a cadavrului lui Iu.Pantelei din 22.03.2016, cu planșa fotografică;

- raportul de expertiză medico-legală nr.135 din 17.03.2016, potrivit căruia în spălăturile din petele de pe coada din lemn, în fragmentele din scobitură de pe suprafața ușii, în fragmentele din petele de pe pantaloni, fața de pernă de culoare verde, coșul de pernă cu desen floral, spălătură dintr-o pată de pe talpa papucului drept, ridicate din gospodăria lui P.Ponomaru, a fost depistat sânge de origine umană, care poate aparține lui Iu.Pantelei;

- raportul de expertiză medico-legală a cadavrului cet.Iu.Pantelei nr.636 din 20.05.2016, potrivit căruia moartea acestuia a survenit în urma șocului traumatic dezvoltat pe fundalul traumei asociate cranio-faciale și toracică închise, agravat de starea de ebrietate și de expunerea îndelungată a corpului la temperaturi joase. La examinarea medico-legală a cadavrului a fost depistată traumă asociată cranio-facială și toracică închisă, manifestată prin plagă contuză pe cap, excoriații pe față, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, fractura maxilei, cu amputarea traumatică a dinților 2,2 pe dreapta, echimoză pe torace, fracturi costale din stânga (8, 9, 10, 11, 12), cu lezarea pleurei parietale și hemoragii difuze în țesuturile moi adiacente, și excoriații pe membrele superioare și inferioare, complicată cu șoc traumatic, care a fost produs intravital, prin acțiunea traumatică cu un corp contodont dur, leziuni corporale care prezintă pericol pentru viață și care se califică drept vătămare corporală gravă. Reieșind din caracterul morfologic și mecanismul de formare al leziunilor corporale depistate, cauzarea lor în urma loviturilor cu o lopată, sau cu o coadă de lopată, nu se exclude. Luând în considerare mecanismul de formare și localizare al leziunilor corporale depistate, cauzarea lor la cădere de pe același plan sau de pe un plan superior este puțin probabil. Leziunil corporale de pe membrele superioare posibil au apărut în urma autoapărării, iar cauzarea de sine stătătoare a leziunilor corporale enumerate, se exclude.

Probele indicate sunt detaliat descrise în decizia instanței de apel, care au fost examinate complet și obiectiv, fiind corect apreciate de instanță, nu prezintă temei de îndoială și direct indică la comiterea de către inculpatul P.Ponomaru a infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, vinovăția căruia a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc.

Astfel, în cauză au fost stabilite toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui P.Ponomaru, inclusiv vinovăția acestuia, iar argumentele recurentului,

precum că faptele lui nu întrunesc elementele infracțiunii imputate, sunt neîntemeiate și contravin actelor cauzei, inclusiv declarațiilor succesorului părții vătămate și ale martorilor descrise mai sus.

Colegiul penal reține că, instanța de apel s-a expus pe larg asupra argumentelor invocate în apel de către partea apărării, aplicând legislația pertinentă speței, cu interpretarea justă a ei, recursul, în situația respectivă, este declarativ și contravine faptelor cauzei, stabilite și expuse exhaustiv, și analizate corespunzător de către instanța de apel, conform art.414 Cod de procedură penală, care s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor.

Argumentele recurentului nu-și găsesc suport în situația de drept statuată în cauză, dat fiind că instanța de apel a respectat prevederile normelor penale și procesual penale, pronunțând o decizie legală și întemeiată.

Consecvent, Colegiul penal menționează că reiterarea de către instanța de recurs a alegațiilor instanței de apel în partea contestată de către recurent, în contextul expus, este inoportună or, Colegiul penal le consideră legale și întemeiate.

În sensul celor invocate, Colegiul penal va ține seama și de jurisprudența CtEDO, și nu va impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, dat fiind că, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (hotărârea CtEDO Garcia Ruis vs Spania, Helle vs Finlanda), din care motiv, fără a reitera întreaga motivare a instanțelor de fond, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, conchide asupra existenței faptei și vinovăției inculpatului P.Ponomaru.

Complementar, Colegiul menționează că temeiul invocat de recurent, privind modul de apreciere a probelor, nu se încadrează în cele prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală. Aprecierea probelor ține de examinarea cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Făcând o analiză a temeiurilor expuse în recurs în raport cu apelul declarat și textul deciziei, Colegiul constată că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu și dându-le o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea respectivei soluții, precum și motivele adoptării ei.

Coroborând cele expuse, Colegiul penal apreciază că, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor art.394 Cod de procedură penală, este bine argumentată, motivată, fiind legală și întemeiată, și astfel nu se constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către inculpat nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Ponomaru Petru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 octombrie 2017, în propria lui cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 14 februarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu